

P.Z. br. 895

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/20-01/49

URBROJ: 65-20-02

Zagreb, 2. travnja 2020.

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o dopuni Općeg poreznog zakona, s Konačnim prijedlogom zakona*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 2. travnja 2020. godine uz prijedlog da se sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila mr. sc. Andreja Plenkovića, predsjednika Vlade Republike Hrvatske, dr. sc. Zdravka Marića, potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija, Zdravka Zrinušića i Stipu Župana, državne tajnike u Ministarstvu financija, te Božidara Kutlešu, ravnatelja Porezne uprave.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/20-01/63
Urbroj: 50301-25/16-20-1

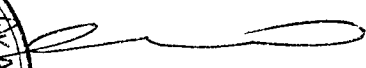
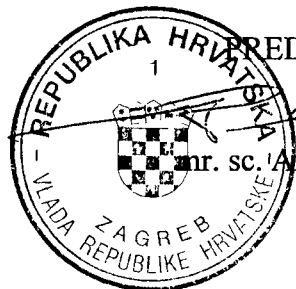
Zagreb, 2. travnja 2020.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o dopuni Općeg poreznog zakona, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članaka 172. i 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o dopuni Općeg poreznog zakona, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila mr. sc. Andreja Plenkovića, predsjednika Vlade Republike Hrvatske, dr. sc. Zdravka Marića, potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija, Zdravka Zrinušića i Stipu Župana, državne tajnike u Ministarstvu financija, te Božidara Kutlešu, ravnatelja Porezne uprave.

PREDSJEDNIK
1

mr. sc. Andrej Plenković

**PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI OPĆEG POREZNOG ZAKONA,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI OPĆEG POREZNOG ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovog Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/2010 – pročišćeni tekst i 5/2014 Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Kako je nedvojbeno da epidemija koronavirusa utječe na gospodarsku aktivnost u Republici Hrvatskoj, Vlada Republike Hrvatske će ekonomskim mjerama dati poticaj za zadržavanje radnih mjesta, ali i rješavanje problema nelikvidnosti onima čija je poslovna aktivnost smanjenja uslijed epidemije koronavirusa COVID-19 (SARS-CoV-2, u daljnjem tekstu: koronavirus).

Opći porezni zakon (Narodne novine, br. 115/16, 106/18, 121/19 i 32/20), u daljnjem tekstu: OPZ) stupio je na snagu 1. siječnja 2017. i predstavlja zajedničku osnovu sustava poreznog prava Republike Hrvatske. OPZ-om kao pravnim instrumentom uređene su sve bitne značajke porezno-pravnog odnosa, tj. prava i obveza sudionika u tome odnosu (poreznih tijela i poreznih obveznika). Na taj način na jednom mjestu i u jednom zakonu - OPZ-u na jedinstven način uređuju se opća pitanja u domeni poreza i javnih davanja te čine zajedničku osnovu za sve posebne zakone toga područja.

Zakonom o dopunama OPZ-a objavljenim u Narodnim novinama, broj 32/20, a koji je stupio na snagu 20. ožujka 2020. godine, propisane su mjere plaćanja poreza za vrijeme trajanja posebnih okolnosti koje omogućuju poreznim obveznicima s poteškoćama u poslovanju uslijed nastupa posebnih okolnosti da u jednostavnom i žurnom postupku postignu primjereni način plaćanja poreznih obveza.

Člankom 107.a OPZ-a propisana je mogućnost odgode i/ili obročne otplate nastalih i/ili dospjelih poreznih obveza, u slučaju ako posebne okolnosti, koje podrazumijevaju događaj ili određeno stanje koje se nije moglo predvidjeti i na koje se nije moglo utjecati, a koje ugrožava život i zdravlje građana, imovinu veće vrijednosti, znatno narušava okoliš, narušava gospodarsku aktivnost ili uzrokuje znatnu gospodarsku štetu, utječu na mogućnost podmirivanja poreznih obveza.

Provedba ovog članka propisana je Pravilnikom o dopunama Pravilnika o provedbi OPZ-a (Narodne novine, broj 35/20), koji je stupio na snagu 24. ožujka 2020. godine, a istim je propisano što se smatra dospjelim poreznom obvezom, tko se smatra podnositeljem zahtjeva za korištenje mjera plaćanja poreza, pokazatelji nemogućnosti plaćanja dospjelih poreznih obveza, način podnošenja zahtjeva, mjere plaćanja poreza te ostale odredbe. Predmetnim je Pravilnikom propisana mogućnost odgode plaćanja dospjelih poreznih obveza bez obračuna kamata na rok od tri mjeseca, računajući od zakonom propisanog dana dospijeca svake pojedine porezne obveze, s tim da ukoliko posebne okolnosti potraju duže može se odobriti dodatni rok od tri mjeseca za već odgođene porezne obveze te proširiti obuhvat odgođenih poreznih obveza

i na porezne obveze koje dospijevaju za vrijeme trajanja dodatna tri mjeseca, bez obračuna kamata, za što se podnosi novi pisani i obrazloženi zahtjev.

Nadalje, Pravilnikom je propisana mogućnost obročne otplate odgođenih poreznih obveza, te je propisano kako podnositelj zahtjeva koji nije u mogućnosti platiti odgođenu dospjelu poreznu obvezu po njezinom odgođenom dospijeću, može podnijeti zahtjev za obročnom otplatom i to bez obračuna kamata. Obročna otplata može se odobriti u mjesečnim obrocima, a najduže na 24 mjeseca.

Od stupanja na snagu Pravilnika zaključno s 31. ožujkom 2020. zahtjev za korištenje mjera plaćanja poreza podnijelo je 50.409 poduzetnika, od čega je riješeno više od 46% podnijetih zahtjeva. S obzirom da je prema riješenim zahtjevima vidljivo da je više od 92% zahtjeva prihvaćeno, navedeno je pokazatelj da veliki broj poduzetnika već sada ima ispunjene kriterije nemogućnosti plaćanja dospjelih poreznih obveza. Stoga se ovom dopunom predlažu daljnje mjere pomoći poduzetnicima uslijed epidemije koronavirusa.

Budući da je jedna od mjera Vlade Republike Hrvatske sufinanciranje plaća, s ciljem osiguravanja potpore očuvanju radnih mjesta, ovom dopunom OPZ-a se utvrđuje da će porezni obveznik koji je za vrijeme trajanja posebnih okolnosti ostvario mjeru potpore za očuvanje radnih mjesta sufinanciranja plaća, biti za sufinancirane neto plaće oslobođen obveze plaćanja javnih davanja, kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri doprinijelo očuvanju radnih mjesta.

Ovom dopunom OPZ-a predlaže se i daljnja pomoć poreznim obveznicima na način da se porezne obveznike u cijelosti ili djelomično može osloboditi podmirivanja poreznih obveza ako im je uslijed odluka nadležnog tijela rad zabranjen ili onemogućen, odnosno ako im je rad otežan čime se pruža snažna podrška poreznim obveznicima u njihovim nastojanjima za očuvanje zaposlenosti i osiguravanja potrebne likvidnosti.

U tom cilju, uz navedeno omogućit će se da se podzakonskim aktom propišu rokovi, plaćanje poreza na dodanu vrijednost pri uvozu te kod donacija, provedba mjera prisilne naplate, visina kamata te postupovne odredbe na drugačiji način nego što je uređeno OPZ-om ili posebnim poreznim propisima. Propisivanjem ovih odredbi drugačije nego što je uređeno u uvjetima redovnog poslovanja omogućit će se brza reakcija i prilagodba sustava radi sprječavanja daljnjih štetnih utjecaja na gospodarske aktivnosti. Stoga je za vrijeme trajanja posebnih okolnosti predviđena mogućnost da ministar pravilnikom određena područja uredi drugačije od način njihova uređenja u uvjetima redovnog poslovanja.

Razdoblje početka epidemije u Republici Hrvatskoj poklapa se s razdobljem kada se pokreću radnje za pripremu završnih izvješća pravnih osoba. Navedena izvješća se u pravilu predaju nadležnim tijelima do 30. travnja. S obzirom na opće poznatu situaciju zabrane kretanja i zatvaranja djelatnosti, niz radnji koje su nužne za pripremu završnih izvješća ne mogu se nesmetano provoditi. Davanjem ovlasti ministru financija da za vrijeme posebnih okolnosti odredi rokove drugačije u odnosu na rokove tijekom redovnog poslovanja, omogućuje se da se za ovaj skup poreznih prijava, obrazaca i izvješća povezanih uz završna izvješća pravnih osoba, ali i eventualno drugih rokova koji dospijevaju za vrijeme trajanja epidemije koronavirusa odrede rokovi u kojima se ove radnje mogu odraditi. Svakako je cilj da se produljenim rokom

obuhvati i druge obrasce i izvješća koji su propisani posebnim propisima, možebitno radi utvrđivanja drugih poreznih obveza, naknada ili moguće radi ostvarivanja određenih prava.

Prema posebnom propisu o porezu na dodanu vrijednost pri uvozu dobara porez na dodanu vrijednost (u daljnjem tekstu: PDV) plaća se u rokovima propisanim carinskim propisima. Postupak se provodi na način da porezni obveznik plaća PDV pri uvozu, a ako ima uvjete za odbitak PDV-a tako plaćeni PDV iskazuje kao pretporez u prijavi PDV-a. Kako bi se u uvjetima epidemije koronavirusa omogućilo raspolaganje s potrebitim likvidnim sredstvima, neopterećeno od poreznih obveza predlaže se da se umjesto plaćanja PDV-a pri uvozu može propisati iskazivanje obveze PDV-a u prijavi. Također se ministru financija daje ovlast da regulira plaćanje PDV-a kod donacija za vrijeme trajanja posebnih okolnosti u uvjetima epidemije koronavirusom.

Budući da se ovom dopunom OPZ-a omogućuje oslobađanje od plaćanja poreznih obveza na temelju projiciranih podataka poreznih obveznika, propisuje se i mogućnost poreznom tijelu da ako se za korisnika mjera naknadno utvrdi da je ostvario prava za sebe ili druge osobe dostavom netočnih ili lažnih podataka, primijenit će se odredbe o odgovornosti propisane Zakonom, a mjera i njeni učinci će se poništiti.

Isto tako za vrijeme trajanja posebnih okolnosti predviđena je mogućnost da ministar pravilnikom određena područja uredi drugačije, pa tako i postupanje poreznih tijela prilikom provođenja ovršnog postupka od onog kako je uređen poglavljem IV. Općeg poreznog zakona s ciljem mogućnosti prilagodbe procesa ovrhe budući da prema trenutno važećim odredbama porezna tijela nemaju mogućnost ni na koji način u ovršnom postupku cijeliti učinke posebnih okolnosti na poslovanje i likvidnost poreznih obveznika kao ni mogućnost izvršavanja poreznih obveza. Isto tako, daje se mogućnost drugačijeg obračuna i plaćanja kamata na dospjeli porezni dug.

OPZ je propis temeljem kojeg su, osim Porezne uprave, ovlaštena postupati i druga porezna tijela (tijela državne uprave, upravna tijela jedinica područne (regionalne) samouprave i upravna tijela jedinica lokalne samouprave u čijem su djelokrugu poslovni utvrđivanja i/ili nadzora i/ili naplate poreza), stoga se propisivanjem takve mjere OPZ-om omogućuje svim poreznim tijelima korištenje propisane mjere pomoći poreznim obveznicima.

Koristeći propisanu ovlast ministra financija da pravilnikom propiše provedbu članka 107.a Zakona izvršit će se nadopune Pravilnika radi razrade novih stavaka ovoga Prijedloga zakona.

Ako se povratom, oslobođenjem od plaćanja, odnosno odgodom plaćanja i/ili obročnom otplatom poreza na dohodak, prireza porezu na dohodak i doprinosa sukladno posebnom propisu kojim se uređuje opći porezni postupak, smanje prihodi jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje i Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Republika Hrvatska će osigurati sredstva beskamatnog zajma za premošćivanje situacije nastale zbog različite dinamike priljeva sredstava i dospjeća obveza.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Financijska sredstva za provedbu ovoga Zakona osigurat će se iz poreznih i neporeznih prihoda, domaćih i inozemnih pomoći, donacija, drugih prihoda koji su posebnim propisima utvrđeni kao izvori prihoda državnog proračuna Republike Hrvatske, te zaduživanja i drugih primitaka državnog proračuna Republike Hrvatske.

IV. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U skladu s člankom 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, broj 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18) predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku, radi osobito opravdanih državnih razloga. Naime, donošenje ovoga Zakona dio je mjera kojima se nastoji olakšati poslovanje u situaciji uslijed nastupa posebnih okolnosti, a što zahtijeva brzu reakciju kako bi se smanjila nastala šteta u gospodarskom poslovanju. Slijedom toga, predlaže se i stupanje na snagu prvog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI OPĆEG POREZNOG ZAKONA

Članak 1.

U članku 107.a Općeg poreznog zakona (Narodne novine, br. 115/16, 106/18, 121/19 i 32/20) iza stavka 2. dodaju se novi stavci 3., 4., 5. i 6. koji glase:

„(3) Porezni obveznik koji je za vrijeme trajanja posebnih okolnosti iz stavka 1. ovoga članka ostvario mjeru potpore za očuvanje radnih mjesta sufinanciranja plaća, bit će za sufinancirane neto plaće oslobođen obveze plaćanja javnih davanja.

(4) Ako je zbog posebnih okolnosti iz stavka 1. ovoga članka poreznom obvezniku odlukama nadležnog tijela rad zabranjen, odnosno ako mu je rad onemogućen ili znatno otežan može ga se u cijelosti ili djelomično osloboditi podmirivanja poreznih obveza.

(5) Za vrijeme trajanja posebnih okolnosti iz stavka 1. ovoga članka mogu se na drugačiji način propisati rokovi, plaćanje poreza na dodanu vrijednost pri uvozu te kod donacija, provedba mjera prisilne naplate, visina kamata te postupovne odredbe, nego što je propisano ovim Zakonom ili posebnim poreznim propisima.

(6) Za korisnika mjera prema ovom članku za kojeg se naknadno utvrdi da je ostvario prava za sebe ili druge osobe prema odredbama ovoga članka, dostavom netočnih ili lažnih podataka, primijenit će se odredbe o odgovornosti propisane zakonom, a mjera i njeni učinci će se poništiti. ”.

Dosadašnji stavci 3. i 4. postaju stavci 7. i 8.”.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 2.

Ovlašćuje se ministar financija uskladiti Pravilnik o provedbi Općeg poreznog zakona (Narodne novine, br. 45/19 i 35/20) s odredbama ovoga Zakona u roku od osam dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Članak 3.

Ovaj Zakon stupa na snagu prvoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Člankom 1. predlaže se u članak 107.a Općeg poreznog zakona dodati nove stavke 3., 4. 5. i 6.

Novim stavkom 3. omogućava se da porezni obveznik koji je za vrijeme trajanja posebnih okolnosti ostvario mjeru potpore za očuvanje radnih mjesta sufinanciranja plaća, bude za sufinancirane neto plaće oslobođen obveze plaćanja javnih davanja

Novim stavkom 4. predlaže se ako je zbog posebnih okolnosti iz članka 107.a Općeg poreznog zakona poreznom obvezniku odlukama nadležnog tijela zabranjen ili mu je rad onemogućen ili znatno otežan može ga se u cijelosti ili djelomično osloboditi podmirivanja poreznih obveza.

Novim stavkom 5. predlaže se da se za vrijeme trajanja posebnih okolnosti mogu propisati rokovi, plaćanje poreza na dodanu vrijednost pri uvozu te kod donacija, mjere prisilne naplate, visina kamata te postupovne odredbe na drugačiji način nego što je to uređeno Općim poreznim zakonom ili posebnim poreznim propisima.

Također se predlaže da se za vrijeme trajanja posebnih okolnosti predvidi mogućnost da ministar pravilnikom uredi drugačije postupanje prilikom provođenja ovršnog postupka od onog kako je to uređeno poglavljem IV. Općeg poreznog zakona te se daje mogućnost drugačijeg obračuna i plaćanja kamata na dospjeli porezni dug. Navedenim se, među ostalim, daje mogućnost obveznicima poreza na dobit da u okviru posebnih okolnosti odgode i podnošenje prijave poreza na dobit i plaćanje pripadajuće porezne obveze.

Novim stavkom 6. predlaže se da se za korisnika mjera za kojeg se naknadno utvrdi da je ostvario prava za sebe ili druge osobe dostavom netočnih ili lažnih podataka, primijene važećim zakonima propisane odredbe o odgovornosti , a da se istovremeno i mjera, kao i njeni učinci ponište.

Člankom 2. predlaže se da ministar financija uskladi Pravilnik o provedbi Općeg poreznog zakona (Narodne novine 45/19) s odredbama ovoga Zakona u roku od osam dana od dana njegova stupanja na snagu.

Člankom 3. predlaže se stupanje na snagu ovoga Zakona prvi dan od dana njegove objave u Narodnim novinama.

TEKST ODREDBI
OPĆEG POREZNOG ZAKONA KOJE SE DOPUNJUJU

Plaćanje poreza u posebnim okolnostima

Članak 107.a

- (1) „Posebne okolnosti“ podrazumijevaju događaj ili određeno stanje koje se nije moglo predvidjeti i na koje se nije moglo utjecati, a koje ugrožava život i zdravlje građana, imovinu veće vrijednosti, znatno narušava okoliš, narušava gospodarsku aktivnost ili uzrokuje znatnu gospodarsku štetu.
- (2) Ako posebne okolnosti iz stavka 1. ovoga članka utječu na mogućnost podmirivanja poreznih obveza, dospjeće poreznih obveza nastalih i/ili dospjelih sukladno posebnim propisima se može odgoditi i/ili se može odobriti njihova obročna otplata.
- (3) Za vrijeme trajanja odgode plaćanja i obročne otplate iz stavka 2. ovoga članka ne obračunavaju se kamate i zastara ne teče.
- (4) Ministar financija će pravilnikom propisati provedbu ovoga članka.